

Kendelse

afsagt den 11. august 2020

Sag nr. 2020-80-0476

[Klager] v/[Direktøren]

mod

B.T.

[Direktøren] har på vegne af [Klager] klaget til Pressenævnet over artiklen ”*Privat bosteds-kæde bruger millioner på administration og lederlønnings*” bragt den 8. marts 2020 på netavisen bt.dk, idet [Direktøren] mener, at god presseskik er tilsidesat.

[Klager] har ved [Direktøren] klaget over, at artiklen indeholder ukorrekte oplysninger, og at B.T. har afvist at bringe et genmæle.

---

1 Sagsfremstilling

Forud for offentliggørelsen

[Direktøren] var forud for offentliggørelsen af artiklen i korrespondance med B.T. Presse-nævnet har modtaget en kopi af korrespondancen fra [Direktøren]. Det fremgår heraf, at B.T. den 5. marts 2020 skrev følgende til [Direktøren]:

”Hej [Direktøren], Jeg har siddet og gennemgået den aktindsigt, jeg har fået, vedr. jeres korrespondance med Socialtilsynet angående personale og vikarer. Af korrespondancen, som jeg vedhæfter, fremgår det, at Socialtilsynet stiller flere spørgsmål til [Klager]' udgifter til administration og ledelse. Generelt anfører Socialtilsynet: "Der synes ikke at være overensstemmelse mellem størrelsen af administrationsbidrag og den faktisk udførte administration." Samtidig stiller Socialtilsynet spørgsmålstegn ved, hvorfor udgifter til ledelse og administration på en række tilbud er steget, uden at udgifterne til fast personale stiger. Jeg har gennemgået det offentligt tilgængelige regnskab for 2018 for [Klager] Holding. Her fremgår det, at koncernen i 2018 brugte 183.679.197 kroner på personaleomkostninger. Lægger man udgifterne til fast personale sammen på bostederne [Bosted A], [Bosted B], [Bosted C], [Bosted D], [Bosted E], [Bosted F], [Bosted G] og [Bosted H], der ifølge koncerndiagrammet i regnskabet hører under [Klager] Holding, er udgifterne til fast borgerrelateret personale 88.192.776 kr. Dertil kommer 18.703.205 kroner til vikarer. Under halvdelen af personaleomkostningerne i [Klager] Holding går altså til fast borgerrelateret personale på

bostederne. Tæller man vikarer med er det 58 procent. Jeg har talt med en ekspert, der undrer sig over fordelingen. Hun mener ikke, at administrationsudgifterne ved at drive botilbud burde være så omfattende, at det er tæt på at være lige så stor en udgiftspost, som de varme hænder på bostederne. Det giver mig selvfølgelig anledning til at spørge dig, hvorfor [Klager] kun bruger 48 procent af de samlede personaleomkostninger til fast borgerrelateret personale? Hvad går udgifterne til administration til? Hvad består administrationen af? Hvem er det, der får betaling for den udførte administration? Socialtilsynet bemærker, at der ikke synes at være overensstemmelse mellem størrelsen af administrationsbidrag og den faktisk udførte administration. Hvad tænker I om det? Jeg vil selvfølgelig helst have et rigtigt mundtligt interview, men kan det ikke lade sig gøre, modtager jeg gerne dine svar på skrift inden klokken 16. Vh. [Journalist]”

Samme dag svarede [Direktøren] blandt andet følgende:

”Hej [Journalist],

De spørgsmål, som du anfører, blev gennemgået på vores efterfølgende møde med Socialtilsynet, som netop havde til hensigt at svare på dem. Efter dette møde konkluderer Socialtilsynet: [ordret citat, min understregning] ”Socialtilsynet starter dialogen med at fremhæve de positive udviklingstiltag, socialtilsynet ser på tilbuddene. Dialogen omkring økonomien omhandler det perspektiv at skabe øget gennemsigtighed, men der er ikke grundlag for bekymringer, og alle budgetter 2020 godkendes dags dato”. Jeg kan forstå, at lederen af Socialtilsynet, [Lederen], herudover direkte har bekræftet over for B.T., at de fik tilfredsstillende svar på spørgsmålene.

På den baggrund har jeg vanskeligt ved at se, at udsagn fra den ekspert, du omtaler – og som ikke har den indsigt, som Socialtilsynet har fået – skal tillægges vægt. Og jeg har vanskeligt ved at se, hvad historien skulle være, hvis det relevante og ansvarlige tilsyn såvel skriftligt som mundtligt konkluderer dette over for [Klager] og B.T.

[...]

Til sidst; jeg har set mig nødsaget til sætte [Chefredaktøren] på som redaktør, da I, ud over ovenstående, også er helt galt på den med de procentberegninger, som du stiller spørgsmål om – om som jeres ekspert sandsynligvis (det ved jeg jo ikke) konkluderer faktisk skævt på. Blot som eksempel kan jeg sige, at du mangler indregning af flere selskaber, eksempelvis ”[Selskab 1]”. Faktuelt betaler tilbuddene i [Klager] ca. 8,5% af deres omsætning i administrationsbidrag. Hilsen [Direktøren]”

Den påklagede artikel

B.T. bragte den 8. marts 2020 artiklen ”Privat bostedskæde bruger millioner på administration og lederlønninger” på netavisen bt.dk. Artiklen har underrubrikken:

”På en række af bostedskæden [Klager]' bosteder rundtomkring i landet sidder nogle af de allermest sårbare mennesker overhovedet.”

Af artiklen fremgår herefter følgende:

”Mennesker, som [Klager] modtager over 200 millioner skattekrone årligt for at hjælpe og støtte. Men under halvdelen af koncernens omsætning bliver brugt på fast personale på bostederne. »Det peger på, at det handler mere om penge, end det handler om at skabe gode hjem for borgerne,« siger [Person C], der er formand i [Foreningen].

B.T. har gennemgået regnskabet fra [Klager] Holding, der er koncernens moderselskab. Her fremgår det, at koncernen i 2018 brugte langt størstedelen af en omsætning på 230 millioner kroner på personaleomkostninger.

En gennemgang af regnskaberne fra selve bostederne i koncernen viser dog, at personaleomkostninger ikke dækker over varme hænder, der støtter de handicappede. Under halvdelen af [Klager]' personaleomkostninger blev i 2018 brugt til at lønne fast borgerrelateret personale på bostederne. Resten gik til lederlønninger, bestyrelses honorarer, administration og vikarer købt af koncernens egne administrations- og vikarbureauer.

Lektor i socialret ved [Bynavn] Universitet [Person A] forklarer, at der ikke findes nogen regler for, hvordan de skattekrone, som private bosteder som [Klager] modtager, skal fordeles. »Det er socialtilsynet og kommunerne, der skal sikre, at borgerne får den rigtige ydelse, og dermed dem, som er garant for, at tilbuddene leverer det, de skal,« siger [Person A].

[...]

Ifølge [Person A] er der en risiko for, at kommunerne og socialtilsynet ikke opdager, hvis beboernes trivsel bliver påvirket af, at et bosted skruer ned for udgifterne til fast, pædagogisk personale og op for omkostninger til ledelse og administration. Hun mener, det giver anledning til undren, hvis en koncern som [Klager] kun bruger halvdelen af de penge, de modtager, på borgerrelateret personale. »Man kan bare sige, at det ikke harmonerer særligt godt med, at vi ved, at de største og tungeste udgiftsposter for den her gruppe af personer er personale,« siger [Person A], der også sætter spørgsmålstegn ved, hvordan administrationsudgifterne kan blive meget høje i en koncern som [Klager].

»De skal indskrive nogle beboere, og så skal de opkræve nogle penge for dem. Det er ikke en stor og vanskelig administrativ opgave,« siger hun.

En undren, som Socialtilsyn [Landsdel] tilsyneladende deler. I en korrespondance mellem tilsynet og [Klager], som B.T. har fået aktindsigt i, bemærker tilsynet:

'Der synes ikke at være overensstemmelse mellem størrelsen af administrationsbidrag og den faktisk udførte administration.' I samme korrespondance sætter Socialtilsyn [Landsdel] spørgsmålstegn ved, hvorfor udgifterne til ledelse og administration procentvis stiger mere end udgifter til borgerrelateret personale på fem bosteder i budgetterne for 2020.

Og hvorfor bosteder, der oplever et fald i omsætningen, sparer på fast personale, men sætter udgifter til administration og ledelse op.

[Person C], formand for [Foreningen], fortæller, at den absolut dyreste post, når det handler om at tage vare på mennesker med så højt et støttebehov, som dem [Klager] modtager, bør være 'de varme hænder', der tager sig af beboerne. B.T. har bedt direktør for [Klager] [Direktøren] svare på, hvad [Klager] konkret bruger pengene til administration på. Og hvorfor omkostninger til fast borgerrelateret personale ikke udgør en større del af koncernens personaleomkostninger. [Direktøren] henviser i en mail til et møde, [Klager] har haft med Socialtilsynet vedrørende koncernens økonomi, og citerer fra et brev fra Socialstyrelsen forud for mødet:

»Socialtilsynet starter dialogen med at fremhæve de positive udviklingstiltag, socialtilsynet ser på tilbuddene. Dialogen omkring økonomien omhandler det perspektiv at skabe øget gennemsigtighed, men der er ikke grundlag for bekymringer, og alle budgetter 2020 godkendes dags dato.«

[Direktøren] anmodede den 10. marts 2020 B.T. om at bringe følgende genmæle, hvilket efter det oplyste ikke blev besvaret.

”BT bragte 8-9. marts en artikel, der var bygget op omkring påstanden om, at bostedskæden [Klager] bruger mindre end halvdelen af koncernens omsætning på fast personale. Dette er ikke korrekt. Det er heller ikke korrekt, at under halvdelen af personaleomkostningerne går til 'fast borgerrelateret personale på bostederne'. Af artiklen fremgår heller ikke, at Socialtilsynet efter et opklarende møde med [Klager] anfører, at, 'der ikke er grundlag for bekymringer' i forhold til økonomi og budget, hvilket B.T. forud for artiklens publicering var blevet gjort opmærksom på.”

[Direktøren]s klage er modtaget i Pressenævnet den 16. marts 2020.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Direktøren]s synspunkter

Korrekt information

[Direktøren] har oplyst, at han er direktør i virksomheden [Klager]. Forud for artiklen gjorde han skriftligt B.T. opmærksom på, at der var fejl i deres beregninger, men alligevel bragte de faktisk forkerte oplysninger.

[Direktøren] har anført, at de forskellige påstande om tal i artiklen omfatter forskellige beskrivelser fra B.T.s side – eksempelvis 'andel fastansatte', andel 'varme hænder', og 'andel varme hænder af fastansatte'. Det er faktisk forkert at sige, at samtlige ansatte i det, som

B.T. kalder et 'vikarbureau', er vikarer. Det er ikke tilfældet. Der er også fastansat, borgerrelateret personale for 2,446 mio. kr., svarende til 1,34 procentpoint, der mangler i opgørelsen. Disse er ikke vikarer. Det er også faktisk forkert at undlade at medtage "[Selskab 2] under frivillig likvidation", som har lønninger på 20,44 mio. kr. svarende til 11,13 procentpoint i opgørelsen. Disse er ikke vikarer. [Direktøren] har oplyst, at [Klager] i samtlige af de omtalte eksempler kan dokumentere, at tallene er forkerte.

B.T. har viderebragt de fejlagtige tal til personer, der har konkluderet på disse faktuelle fejl.

[Direktøren] har anført, at B.T. telefonisk fik bekræftet af lederen af Socialtilsynet [Landsdel], at Socialtilsynet er tilfreds med den redegørelse, som tilsynet fik på mødet, der lå efter de rejste spørgsmål, som B.T. har fået aktindsigt i.

[Direktøren] har bemærket, at de fejlagtige data kan skade [Klager]s omdømme, da artiklen med de faktisk forkerte oplysninger blev videredelt af bl.a. formanden for Socialpædagogerne Landsforbund.

Genmæle

[Direktøren] har klaget over, at B.T. har undladt at publicere det genmæle, som han tirsdag den 10. marts 2020 kl. 10.41 sendte til B.T. via mail, og som han ikke har fået svar på.

[Direktøren] har skrevet, at begrundelsen for ønsket om genmæle er, at de i artiklen nævnte konklusioner er faktisk forkerte igennem hele artiklen. B.T. har bragt disse forkerte fakta til to eksterne kilder, der konkluderer på de forkerte fakta. [Klager] havde forud for artiklen eksplicit anført, at B.T.s beregninger var fejlagtige og havde specifikt anført konkrete fejlkilde, endda med cc til chefredaktør [Chefredaktøren]. [Direktøren] har slutteligt bemærket, at der for [Klager] er risiko for betydelig økonomisk skade ved publiceringen af de fejlagtige oplysninger.

[Direktøren] har anført, at han ønsker det genmæle, han fremsendte til B.T. den 10. marts 2020 bragt i B.T. samt på netavisen B.T.dk:

2.2 B.T's synspunkter

Korrekt information

B.T. har afvist, at artiklen er i strid med god presseskik.

B.T. har anført, at [Klager] ikke har dokumenteret overfor B.T., at tallene i artiklen ikke er korrekte. [Selskab 1] er koncernens vikarbureau, og der skelnes tydeligt mellem fastansat personale og vikarer i artiklen. Hele baggrunden for, at B.T. har skrevet om, hvordan [Klager] bruger sine ressourcer, udspringer af at flere fagpersoner, samt [Klager] eget personale, fortæller, at det skader en af [Klager]s beboere, at han har meget skiftende personale. Derfor er det efter B.T.s mening relevant at skelne mellem udgifter til vikarer og fastansat personale. Begge eksperter, der er interviewet til artiklen, skelner selv mellem vikarer og fast personale,

og de var også klar over, at B.T. først og fremmest så på, hvor mange midler der gik til det faste personale.

Det forhold, at Socialtilsynet har udtalt, at der ikke er grundlag for bekymringer, gør ikke de af B.T. fremlagte tal forkerte. B.T. har i en mail den 5. marts 2020 præsenteret [Direktøren] for artiklens indhold, herunder de konkrete tal samt eksperternes kritik. B.T. har refereret et skriftligt svar fra [Direktøren] i artiklen. [Direktøren] svarede ikke på de spørgsmål, B.T. stillede, men bemærkede, at deres beregninger var 'galt på den' idet de ikke havde medregnet [Selskab 1]. B.T. var opmærksomme på, at det er en del af koncernen, men det ændrede ifølge B.T.s opfattelse ikke ved, at koncernens bosteder ifølge regnskaberne bruger 88.172.776 kroner på fast borgerrelateret personale. B.T. sendte endnu en mail til [Direktøren] for at give ham mulighed for at komme til orde den 6. marts. Herefter ventede B.T. på svar, men modtog aldrig et.

Genmæle

B.T. har anført, at [Direktøren] ikke har dokumenteret, at artiklen indeholder ukorrekte oplysninger. [Direktøren] har fået flere invitationer til at stille op til interview og har fået rig mulighed for at kommentere på de forhold, der bringes frem i artiklen. Dette har han ikke ønsket at gøre brug af, hvorfor det fremsendte genmæle ikke er relevant.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Martin Lavesen, Anja Lundberg Andersen, Ulrik Holmstrup og Marlene Borst Hansen.

Kompetence

Pressenævnet bemærker indledningsvist, at det følger af medieansvarslovens § 34, at "massemediernes indhold og handlemåde" skal være i overensstemmelse med god presseskik. Det er således mediet og ikke den enkelte journalist, som er part i Pressenævnets sag, ligesom det er redaktøren, der eventuelt pålægges at offentliggøre en kendelse fra Pressenævnet efter medieansvarslovens § 49.

God presseskik

Korrekt information

[Direktøren] har klaget over, at artiklen indeholder faktisk forkerte oplysninger.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at det er mediernes opgave at bringe korrekt og hurtig information. Så langt det er muligt, bør det kontrolleres, om de oplysninger, der gives eller gengives, er korrekte, jf. punkt A. 1.

Pressenævnet bemærker generelt, at redaktøren i overensstemmelse med det almindelige princip om redaktørens ret til at redigere mediet som udgangspunkt er berettiget til at be-

slutte, hvad man vil bringe i mediet. Det vil sige, at det ligger inden for grænserne af redaktørens redigeringsret at undlade at omtale forhold, der for en af parterne eller andre forekommer centrale, ligesom det er op til redaktøren at vælge og fravælge materiale og kilder, så længe de indholdsmæssige krav til den bragte information iagttages. Det bemærkes dog generelt, at et medie (redaktøren) på baggrund af sin egen eller sine medarbejderes adfærd kan have forpligtet sig til at bringe en given omtale.

Af artiklen fremgår blandt andet følgende:

”[...]

B.T. har gennemgået regnskabet fra [Klager] Holding, der er koncernens moderselskab. Her fremgår det, at koncernen i 2018 brugte langt størstedelen af en omsætning på 230 millioner kroner på personaleomkostninger.

En gennemgang af regnskaberne fra selve bostederne i koncernen viser dog, at personaleomkostninger ikke dækker over varme hænder, der støtter de handicappede. Under halvdelen af [Klager]' personaleomkostninger blev i 2018 brugt til at lønne fast borgerrelateret personale på bostederne. Resten gik til lederlønninger, bestyrelses honorarer, administration og vikarer købt af koncernens egne administrations- og vikarbureauer.

Lektor i socialret ved [Bynavn] Universitet [Person A] forklarer, at der ikke findes nogen regler for, hvordan de skattekrone, som private bosteder som [Klager] modtager, skal fordeles. »Det er socialtilsynet og kommunerne, der skal sikre, at borgerne får den rigtige ydelse, og dermed dem, som er garant for, at tilbuddene leverer det, de skal,« siger [Person A]. B.T. har tidligere fortalt om 24-årige [Person B], der bor på bostedet [Bosted H]. Hans behandlere og personale har gennem en lang periode gentagne gange gjort opmærksom på, at [Person B] lider under skiftende personale med manglende forudsætninger og mange vikarer.

Men selv om fagpersoner omkring [Person B] har konstateret, at en ustabil personalegruppe og et højt vikarforbrug påvirker ham negativt, er [Bosted H], hvor [Person B] bor, godkendt af socialtilsynet, og hans anbringende kommune bliver ved med at betale [Bosted H] for at have ham boende.

Ifølge [Person A] er der en risiko for, at kommunerne og socialtilsynet ikke opdager, hvis beboernes trivsel bliver påvirket af, at et bosted skruer ned for udgifterne til fast, pædagogisk personale og op for omkostninger til ledelse og administration. Hun mener, det giver anledning til undren, hvis en koncern som [Klager] kun bruger halvdelen af de penge, de modtager, på borgerrelateret personale.

[...]

[Person C], formand for [Foreningen], fortæller, at den absolut dyreste post, når det handler om at tage vare på mennesker med så højt et støttebehov, som dem [Klager] modtager, bør være 'de varme hænder', der tager sig af beboerne. B.T. har bedt direktør for [Klager] [Direktøren] svare på, hvad [Klager] konkret bru-

ger pengene til administration på. Og hvorfor omkostninger til fast borgerrelateret personale ikke udgør en større del af koncernens personaleomkostninger. [Direktøren] henviser i en mail til et møde, [Klager] har haft med Socialtilsynet vedrørende koncernens økonomi, og citerer fra et brev fra Socialstyrelsen forud for mødet:

Socialtilsynet starter dialogen med at fremhæve de positive udviklingstiltag, socialtilsynet ser på tilbuddene. Dialogen omkring økonomien omhandler det perspektiv at skabe øget gennemsigtighed, men der er ikke grundlag for bekymringer, og alle budgetter 2020 godkendes dags dato.”

Det er bestridt af parterne, hvor vidt tallene i artiklen er faktisk korrekte, herunder om det er en korrekt oplysning, at under halvdelen af [Klager]s personaleomkostninger i 2018 blev brugt til at lønne fast personale på bostederne. På grund af de begrænsede muligheder for at føre bevis for nævnet, kan nævnet ikke tage stilling til, hvilke faktuelle omstændigheder, der er de rigtige.

Nævnet finder i den forbindelse, at omtalen i artiklen fremstår som B.T.s vurdering af de gennemgåede regnskaber, ligesom personernes udtalelser er udtryk for deres subjektive vurderinger på baggrund af oplysningerne, samt at B.T. på tilstrækkelig vis har gjort det klart for læseren, hvem der udtaler sig.

Nævnet bemærker, at B.T. under en mailkorrespondance forud for artiklens offentliggørelse oplyste [Direktøren] om den påklagede artikels indhold, samt gengav hans kommentar om, at Socialtilsynet ikke har fundet grundlag for bekymringer om bostedets budgetter for 2020. I den forbindelse finder nævnet, at det havde været hensigtsmæssigt, hvis B.T. havde refereret [Direktøren]s kommentar om, at han ikke er enig i B.T.'s beregninger.

Nævnet finder efter en samlet vurdering ikke grundlag for at fastslå, at avisen har tilsidesat god presseskik ved at bringe oplysningerne. Nævnet udtaler ikke kritik.

Genmæle

[Direktøren] har klaget over, at B.T. ikke har bragt det genmæle, som han har fremsendt.

Det fremgår af medieansvarslovens § 36, stk. 1, at en anmodning om genmæle i massemedierne over for oplysninger af faktisk karakter, som er egnet til at påføre nogen økonomisk eller anden skade af betydning, og som er bragt i et massemedie, skal tages til følge, medmindre oplysningernes rigtighed er utvivlsom.

Af det fremsendte genmæle fremgår følgende:

”BT bragte 8-9. marts en artikel, der var bygget op omkring påstanden om, at bostedskæden [Klager] bruger mindre end halvdelen af koncernens omsætning på fast personale. Dette er ikke korrekt. Det er heller ikke korrekt, at under

halvdelen af personaleomkostningerne går til 'fast borgerrelateret personale på bostederne'. Af artiklen fremgår heller ikke, at Socialtilsynet efter et opklarende møde med [Klager] anfører, at, 'der ikke er grundlag for bekymringer' i forhold til økonomi og budget, hvilket B.T. forud for artiklens publicering var blevet gjort opmærksom på."

Af den påklagede artikel fremgår følgende citat fra [Direktøren]:

"[...]

Socialtilsynet starter dialogen med at fremhæve de positive udviklingstiltag, socialtilsynet ser på tilbuddene. Dialogen omkring økonomien omhandler det perspektiv at skabe øget gennemsigtighed, men der er ikke grundlag for bekymringer, og alle budgetter 2020 godkendes dags dato."

Som nævnet har lagt til grund ovenfor, indeholder [Direktøren]s klage spørgsmål vedrørende rigtigheden af forskellige faktiske forhold, som nævnet, grundet spørgsmålenes karakter og omfang, ikke har mulighed for at efterprøve. Nævnet har på denne baggrund ikke fundet anledning til at kritisere B.T. for at have bragt oplysningerne.

Nævnet bemærker med henvisning til ovenstående citat, at oplysningen om, at Socialtilsynet ikke finder, at der er grundlag for bekymringer, netop fremgår af artiklen. Samlet set finder Pressenævnet således, at der ikke er grundlag for genmæle over for de påklagede udsagn.